

سخن مدیر مسئول

تغییر کاربری اراضی یکی از عوامل اصلی تخریب محیط‌های طبیعی کشور

کاهش سطح رویشگاه‌های طبیعی از طریق تغییر کاربری اراضی به صورت قانونی یا خلاف آن، توسط بخش‌های مختلف دولت و مردم اتفاق می‌افتد. همچنین افزایش سطح زمین‌های کشاورزی و باغی و اجرای طرح‌های توسعه‌ای و عمرانی بدون وقفه ادامه دارد. خروجی این روند، کاهش تدریجی سطح جنگل‌ها، مراتع، مانداب‌ها و اکوسیستم‌های بیابانی کشور است. با اینکه نمی‌توان کنمان کرد، یکی از ملزومات اولیه برای اجرای تعدادی از این طرح‌های توسعه‌ای، تأمین زمین است.

سؤال راهبردی این است که چگونه می‌شود این نیاز توسعه‌ای را با کمترین سطح تخریب و حداقل تقاضا برای زمین به سرانجام رساند؟ جواب این سؤال در پذیرش رویکرد توسعه‌ای که حفظ محیط‌های طبیعی از دغدغه‌های آن است تبلور پیدا می‌کند و باید یک‌سری اصول اولیه را مدنظر داشته باشد که عبارتند از: - بخش کشاورزی کشور، افزایش تولید و سایر اهداف اقتصادی خود را فقط در زمین‌های دایر فعلی پیگیری کند و پیگیری افزایش سطح زمین‌های کشاورزی از طریق تغییر کاربری اراضی طبیعی کشور نباشد. تغییر اقلیم و بحران کمبود آب اهمیت این رویکرد را به شدت دیکته می‌کند.

- در برنامه‌های توسعه‌ای، حفظ مناطق حفاظت‌شده و سایر اکوسیستم‌های ویژه و شاخص که دستگاه‌های متولی، آنها را شناسایی و معرفی می‌کنند به عنوان خط قرمز توسعه محسوب شود.

- در تمامی برنامه‌های عمرانی باید گزینه‌ای انتخاب شود که تقاضا برای زمین حداقل ممکن باشد یا در تقاطع از کشور به اجرا درآید که اهمیت اکوسیستم‌های طبیعی از نقطه نظر ارزش تنوع زیستی یا سایر خدمات اکوسیستمی حداقل ممکن باشد. - در نهایت برنامه‌های توسعه‌ای کشور به صورتی هدایت شود که ضمن دسترسی به اهداف مهم آن از جمله رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال، بدون وابستگی به زمین باشد. تأکید بر توسعه صنعت گردشگری، استفاده از ظرفیت ترازیت کالا و مسافر، سرمایه‌گذاری در صنعت و خدمات دانش‌بنیان از جمله موارد این رویکرد هستند که کمترین وابستگی را به زمین دارند.